

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕДУМОВ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ст. викладач **Ковальов Б.Л.**, студент гр. Е-01 **Портянка А.Г.**

Сьогодні індустрія екотуризму – одна з найбільш динамічних і прибуткових галузей світового господарства. Це пов'язано з постійним зростанням попиту на подорожі і відносно високим рівнем рентабельності. В більшості країн екотуризм відіграє важливу роль в економіці.

В розвинених країнах туристи з кожним роком все більше прагнуть до такої форми подорожей, яка б дозволяла б їм побути наодинці з природою, подихати свіжим повітрям, змінити (хоча б на певний час) стереотипи міського способу життя.

Мета дослідження – проаналізувати соціально-економічні передумови розвитку сільського зеленого туризму в Сумській області.

Перегляд наукових досліджень [1-3], показав, що в науковій літературі не сформувався єдиного підходу до визначення поняття «зелений (екологічний) туризм». В ході дослідження виявлено, що існуючі трактування терміну «зелений (екологічний) туризм» враховують такі фактори, як: культурні, екологічні, соціальні та економічні. Можна стверджувати, що основною метою екотуризму є запобігання негативному впливу на природу, підвищення мотивації для туристів до участі в соціально-культурному розвитку регіонів, охорони природи та економічного збагачення місцевого населення.

Глобальне погіршення стану навколишнього природного середовища призводить до зростання значущості зеленого (екологічного) туризму серед інших послуг сфери відпочинку та розваг. Наш регіон має великий потенціал для розвитку екотуризму в Сумській місцевості, але для цього не вистачає розвинутої інфраструктури, реклами і просування такого виду відпочинку. Так суми щорічного фінансування, які закладено в Програму розвитку туризму в Сумській області на 2011-2015 рр. становлять 10 тис грн, що вочевидь недостатньо для стрімкого розвитку інфраструктури зеленого (екологічного) туризму в області [4].

З метою виявлення сильних та слабких сторін, можливостей та загроз розвитку зеленого (екологічного) туризму в Сумській області проведено SWOT-аналіз, табл.1.

Таблиця 1 – SWOT-аналіз зеленого (екологічного) туризму в Сумській області

| | |
|--|---|
| Переваги (сильні сторони) регіону: - вдале географічне розташування; - наявність рекреаційних ресурсів; - багата історична спадщина і культурний розвиток високого рівня; - сприятлива екологічна ситуація в порівнянні з іншими регіонами; - наявність етногеографічної особливості регіону. | Проблеми (слабкі сторони): - недостатній рівень попиту на послуги зеленого туризму; - недостатньо розвинута туристична інфраструктура; - низький рівень якості послуг, невідповідність якісних характеристик; - недостатнє фінансування зеленого туризму; - відсутність ефективних методів; - регулювання цін на туристичні продукти. |
|--|---|

Продовження табл. 1

| | |
|---|--|
| <p>Можливості регіону:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення сприятливих умов для розвитку зеленого туризму; - розроблення нових екотуристичних маршрутів; - реконструкція туристичних закладів, автом. доріг; - організація культурно-розважальних турів для іноземних громадян; - розвиток молодіжного туризму. | <p>Загрози:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нестабільність політичного і економічного становища в державі; - невідповідність рівня цін, плановим показникам; - рівень попиту на послуги може бути недостатнім; - конкуренція з боку сусідніх областей; - відсутність інформації про рекреаційні території. |
|---|--|

Основним каталізатором забезпечення розвитку сільського зеленого туризму є так звані агросадиби. Перша садиба в рамках розвитку зеленого туризму на Сумщині з'явилася в Лебединському районі. На сьогоднішній день на Сумщині за програмою розвитку зеленого туризму в сільській місцевості вже функціонує більше 10 садиб (хоча на офіційному сайті Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні в каталозі садиб наявна тільки одна садиба другої категорії в с. Бездрик.

Отже зелений туризм має в Україні великі перспективи. На сьогоднішній день для його розвитку є відповідний природно-заповідний фонд, але потрібні організаційна та інвестиційна підтримка. Особливо ефективним тут може стати міжнародне співробітництво. Необхідно розробляти відповідні програми і представляти їх на міжнародні конкурси. Унікальний природно-культурний потенціал України уже зацікавив Організацію Об'єднаних Націй, Світовий банк та інші міжнародні організації. Експерти свідчать, що в перспективі таких зацікавлених організацій ставатиме дедалі більше.

Науковий керівник: проф. **Мельник Л.Г.**

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 33-34.